

IS-100-1 – Digitaliseringens betydning for fremtidens samfunn.

Marilex Rea Llave, Universitetslektor
Institutt for informasjonssystemer
Universitetet i Agder, Kristiansand

I dag

- Status av ukesoppgaver
- Kort om forrige uke
- Flowchart

Modul II – Digitale enheter og digitalisering av informasjon

- Kap 5
- Kap 6

Kort om første ukeoppgave

- Problemer?
- Utfordringer?
- Spørsmål?

Andre oppgave har frist på 13.Sept, 23:59.

Forrige uke

Del I – Den Digitale Transformasjonen

Kapittel 3 og 4

- Digitalisering og den 4 industrielle revolusjonen.
- Tre fokusområder for digitalisering
- Porte's fem konkurransekraftene er:
- Ulike strategier støtter av forretningsssystemer.
- Evans og Wurster tre konkurranseelementer:
- Strategi kan være:
- Crowdsourcing

Forrige uke

Del I – Den Digitale Transformasjonen

Kapittel 3 og 4

- Digital transformasjonsstrategi
- BI – IT Alignment - organisasjonen må anse IS og IT som instrumenter for å transformere virksomheten
- Primæraktiviteter er alle aktiviteter som er direkte kontakt med produksjonen av produktet eller tjenesten bedriften produserer. Det er i verdikjeden knyttet til produksjon av varer.
- Støtteaktiviteter er aktiviteter som er nødvendige, men som ikke er en direkte del av produksjonsprosessen.

Forrige uke

Del I – Den Digitale Transformasjonen

Kapittel 3 og 4

- Nøkkelpetanse til digitaliseringsdirektør?
- Operasjonelle strategier er vanligvis drevet av den overordnede forretningsstrategien til organisasjonen, og er utformet for å maksimere effektiviteten av produksjons- og støtteelementer samtidig som kostnadene minimeres.
- Funksjonelle strategier er strategien eller organisasjonsplanen som er vedtatt av hvert funksjonsområde, dvs. Markedsføring, finans, menneskelige ressurser (HR) og så videre, i tråd med den overordnede forretningsstrategien, for å oppnå mål på organisasjonsnivå.

Eksempel på prosess

Symbol	Name	Function
	Start/end	An oval represents a start or end point
	Arrows	A line is a connector that shows relationships between the representative shapes
	Input/Output	A parallelogram represents input or output
	Process	A rectangle represents a process
	Decision	A diamond indicates a decision

Eksempel på prosess

Document

This represents a printout, such as a document or a report.

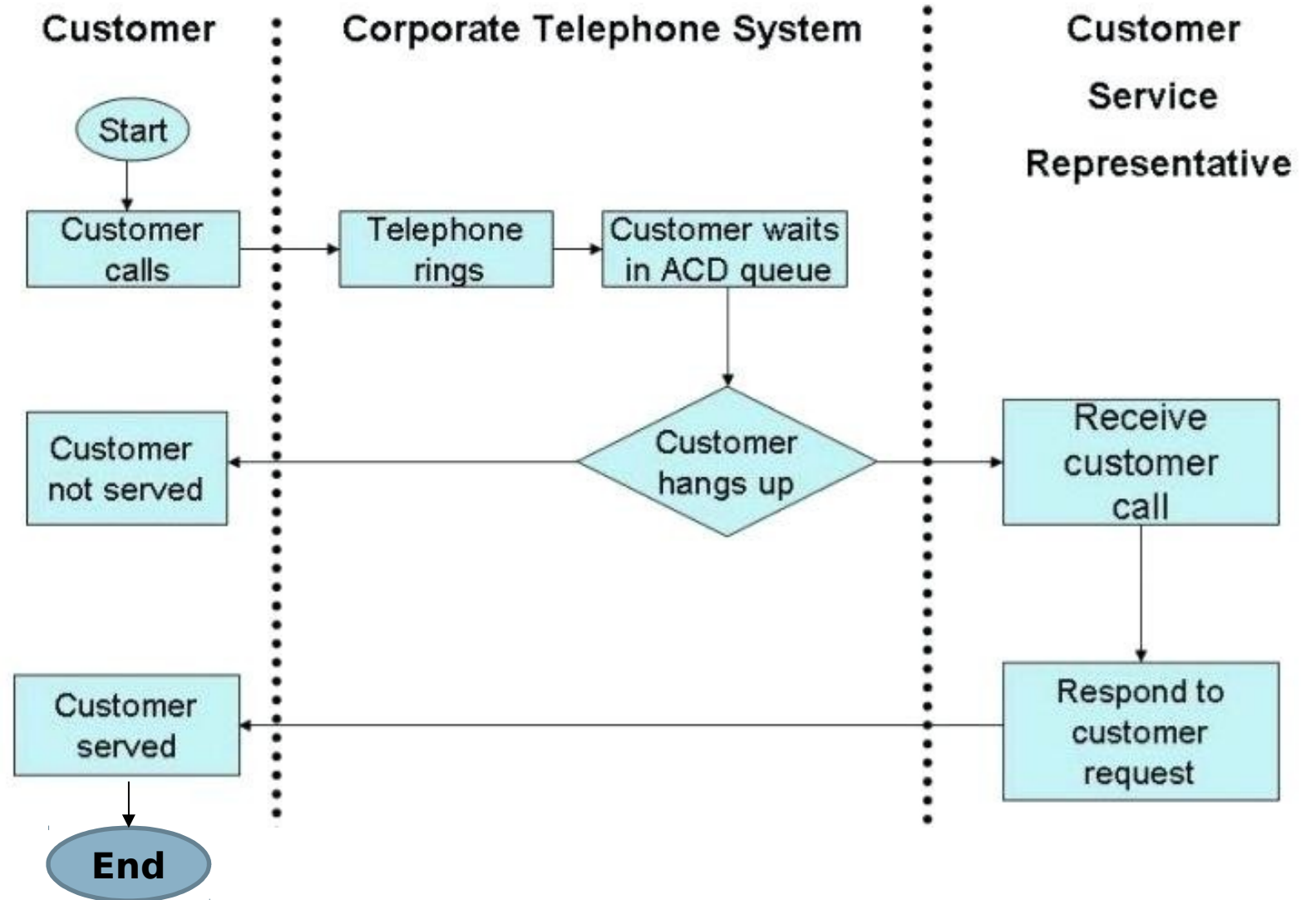
On-Page Reference

This symbol would contain a letter inside. It indicates that the flow continues on a matching symbol containing the same letter somewhere else on the same page.

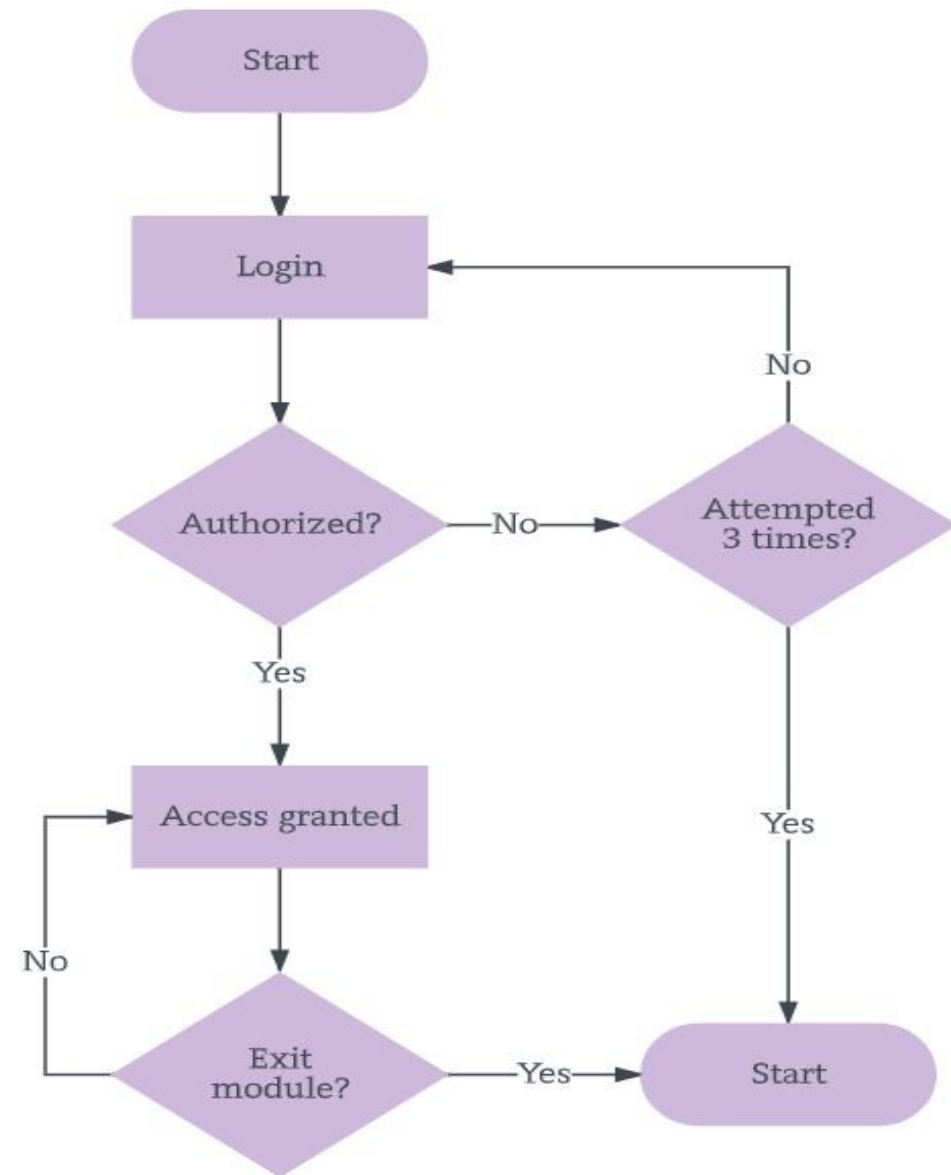

Eksempel på prosess

Eksempel på prosess

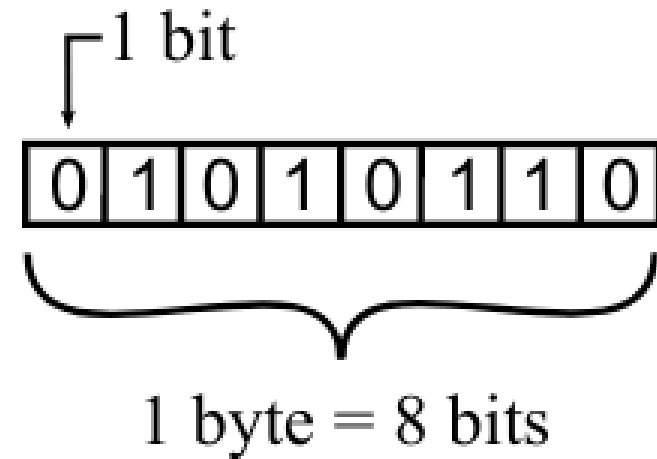
Del II - Digitale enheter og digitalisering av informasjon

Kapittel 5 - Enheter for digitalisering og presentasjon av informasjon

Data representeres som binære størrelser

- Bit (0 eller 1)
- Byte (8 biter som representerer ett tegn)
- Kilobyte (1000 byte)
- Megabyte (1000 kilobyte)
- Gigabyte (1000 megabyte)
- Terabyte (1000 gigabyte)
- Petabyte (1000 terabyte)
- Exabyte (1000 petabyte)
- Zettabyte (1000 exabyte)

Binære tall.

Hvordan lese binære tall?

Desimal representasjon	Binær representasjon
0	0
1	1
2	10
3	11
4	100
5	101
6	110
7	111
8	1000
9	1001
10	1010
11	1011

ASCII code

Hvordan lese binære tall?

Tegn	ASCII CODE	Binært
a	097	01100001
b	098	01100010
c	099	01100011
d	100	01100100

Hvordan lese binære tall?

1	1	0	0	1	0	1	0
							↓
2^7	2^6	2^5	2^4	2^3	2^2	2^1	2^0

1	1	0	0	1	0	1	0
						↓	↓
2^7	2^6	2^5	2^4	2^3	2^2	2^1	2^0
						↓	↓
						2	0

Hvordan lese binære tall?

0/128	0/64	0/32	0/16	0/8	0/4	0/2	0/1
-------	------	------	------	-----	-----	-----	-----

0	0	1	0	0	1	1	0
---	---	---	---	---	---	---	---

38_{10}

$0*128$ $0*64$ $1*32$ $0*16$ $0*8$ $1*4$ $1*2$ $0*1$

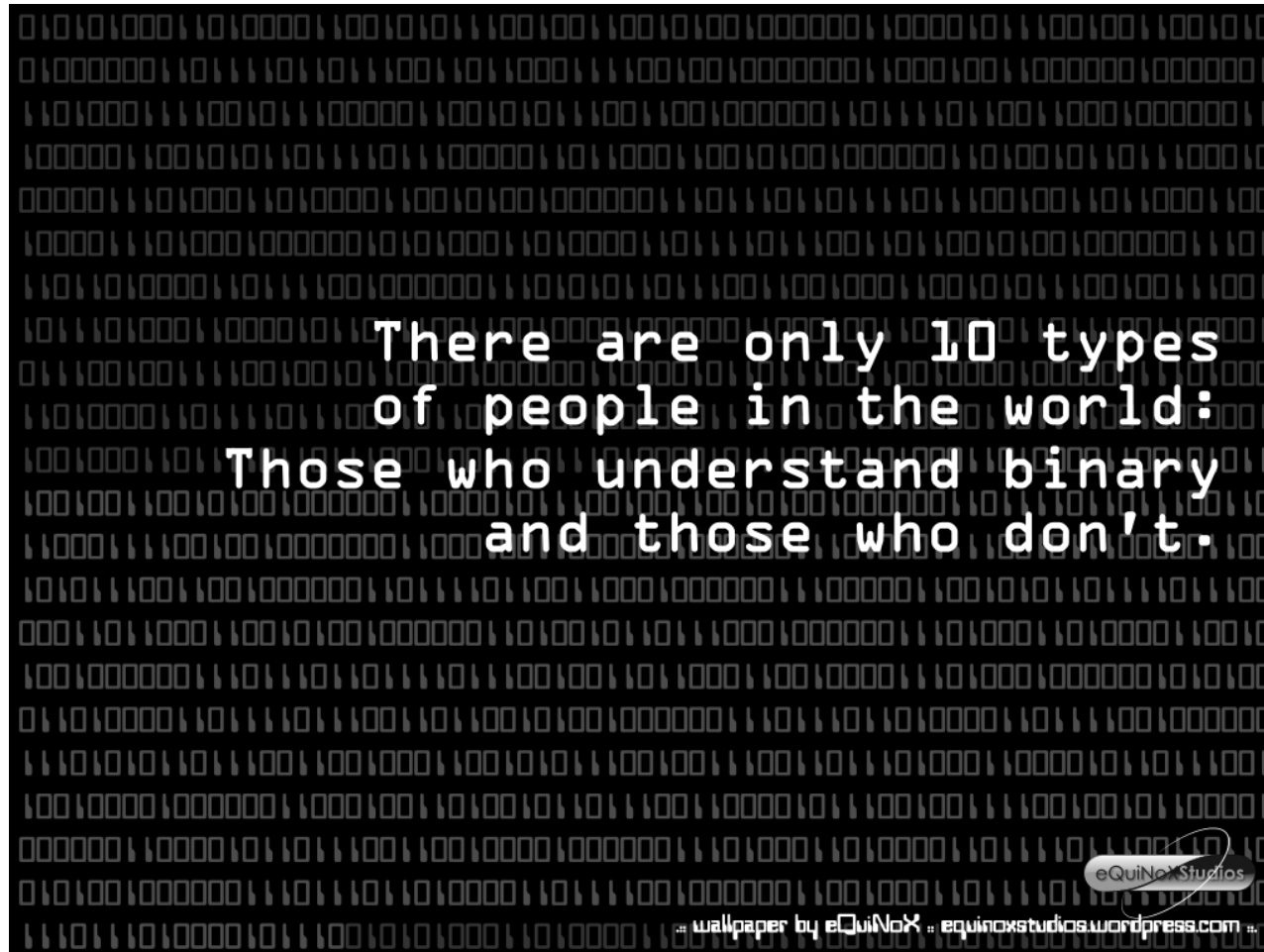
1	0	1	1	0	1	1	1
---	---	---	---	---	---	---	---

183_{10}

$1*128$ $0*64$ $1*32$ $1*16$ $0*8$ $1*4$ $1*2$ $1*1$

$1*2^7$ $0*2^6$ $1*2^5$ $1*2^4$ $0*2^3$ $1*2^2$ $1*2^1$ $1*2^0$

Hvordan lese binære tall?

RAM og ROM

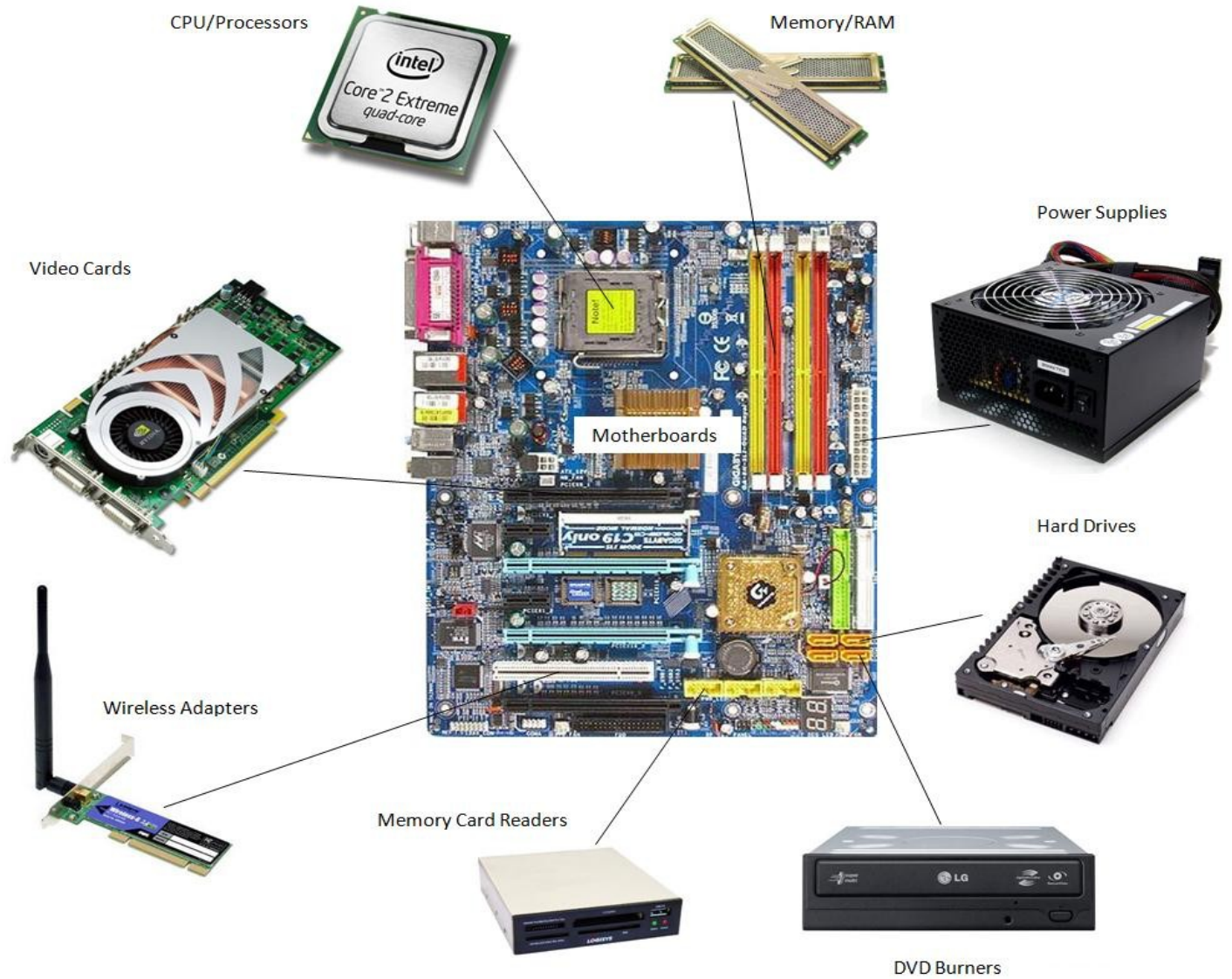
Primary and Secondary Memory in Computer

RAM - ROM

VidyaGyaan.com

Datamaskinens oppbygging

Inneheter

Keyboard

Graphic pad

Web cam

Mouse

Joystick

Input Devices

Track Ball

Digital Camera

Microphone

www.am7s.com

Utenheter

Smarttelefoner og nettbrett

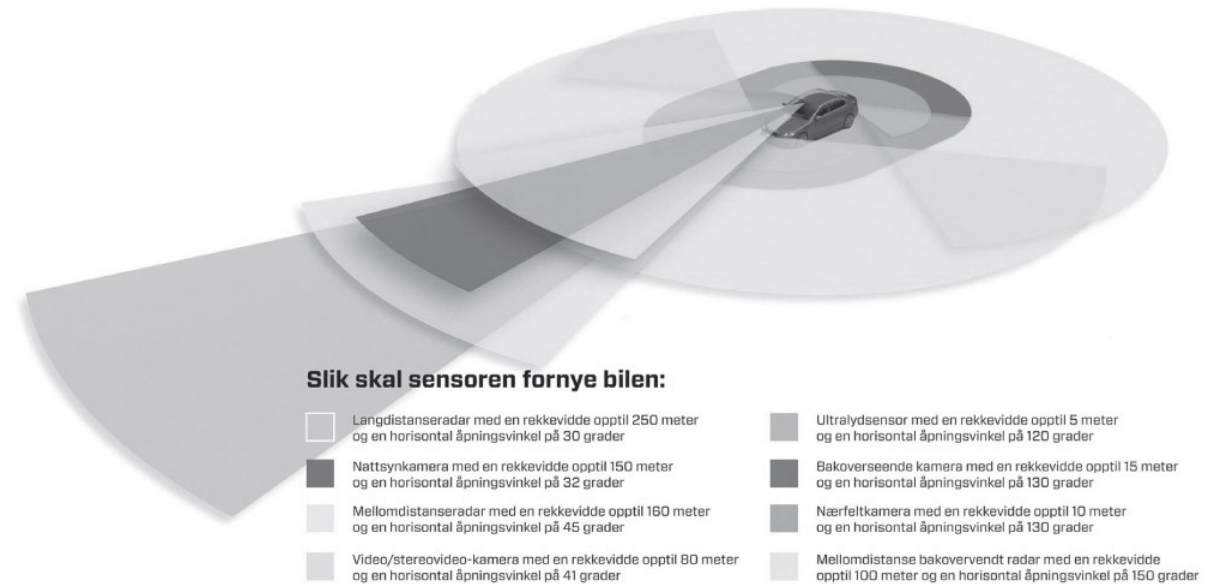

Nye typer innenheter

Google Voice Search Queries =
Up >35x Since 2008 & >7x Since 2010, per Google Trends

Google Trends imply queries associated with voice-related commands have risen >35x since 2008 after launch of iPhone & Google Voice Search

Google Trends, Worldwide, 2008 – 2016

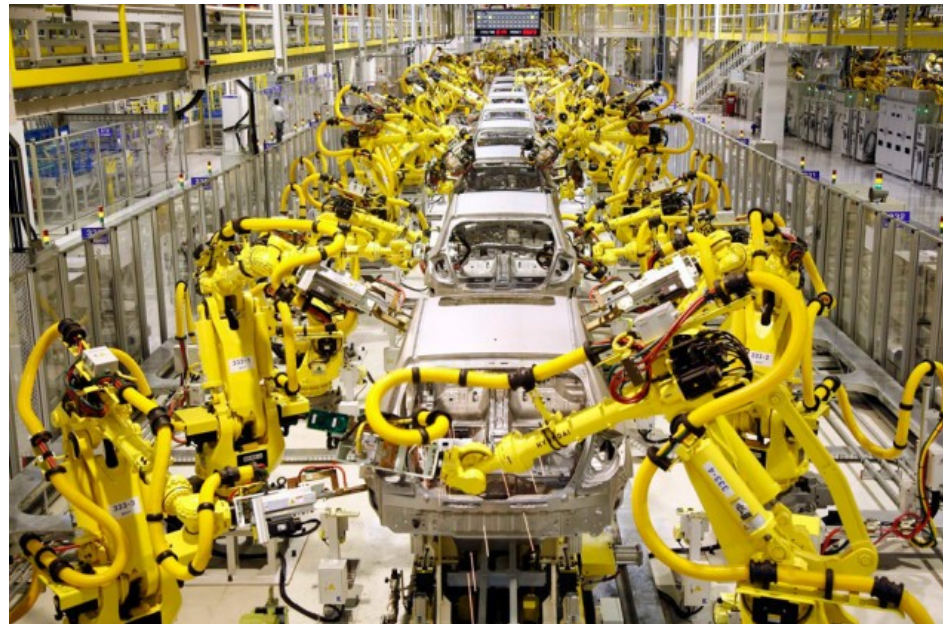
Wearable devices

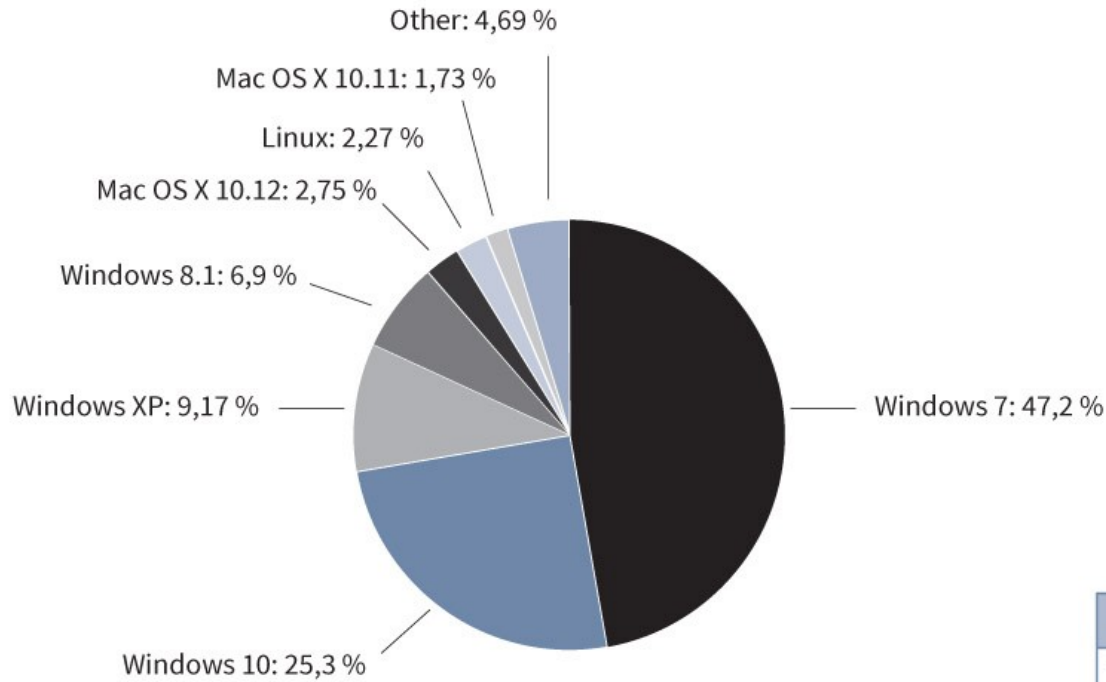
Virtual Reality og Augmented Reality

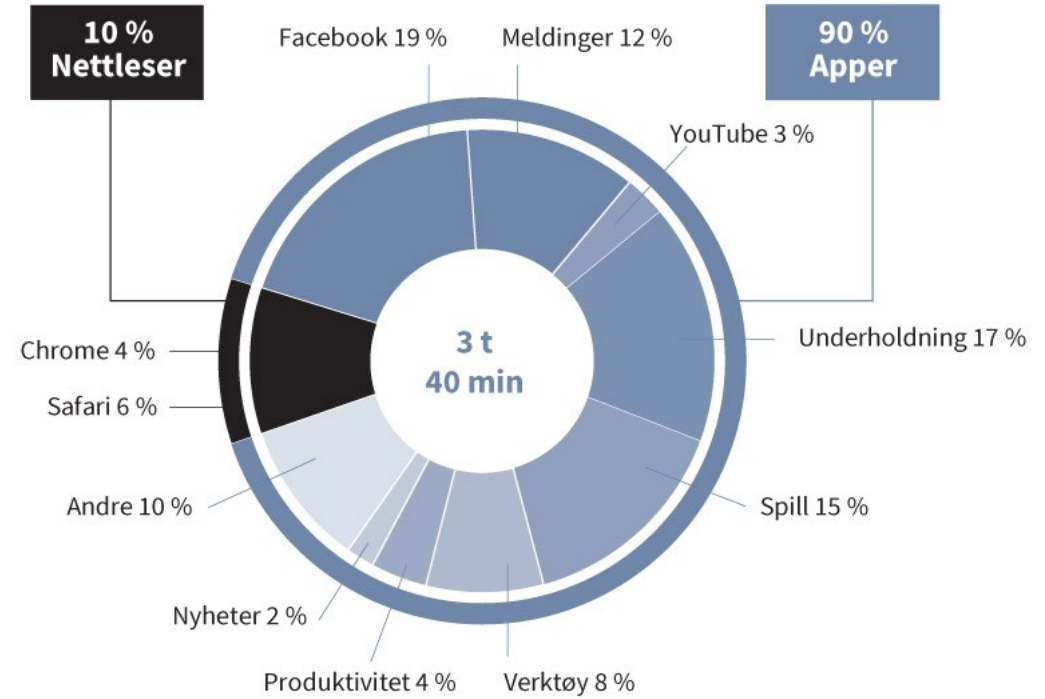
Roboter

Markedsandeler operativsystem

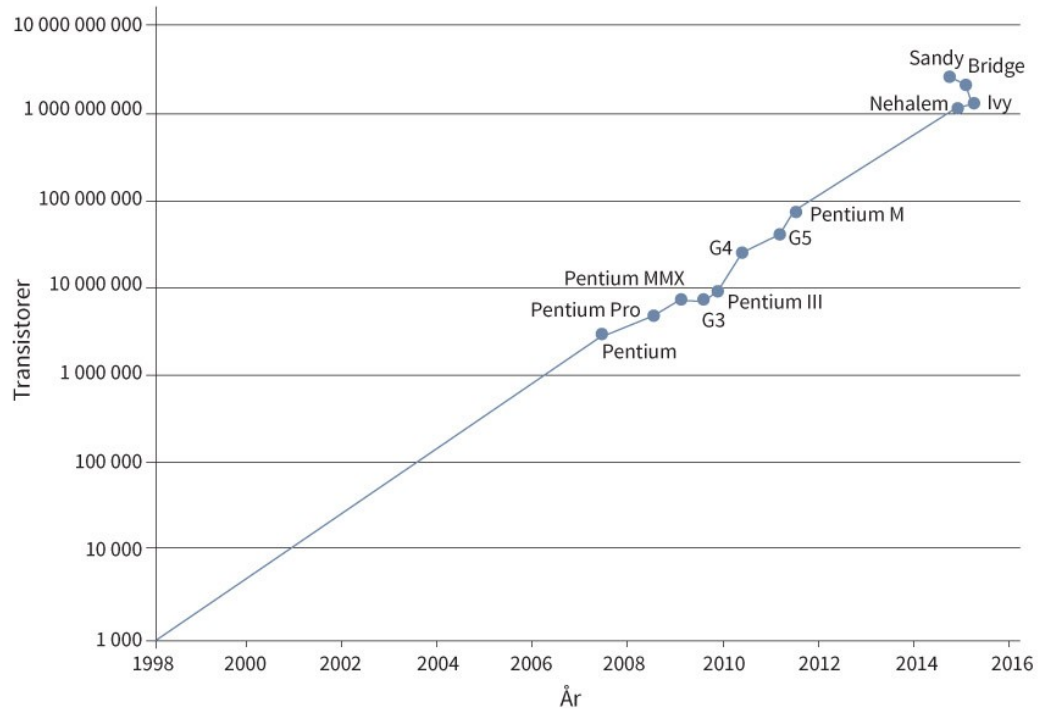

90 % av tiden på mobil brukes i apper

Periode	Android	iOS	Windows Phone	Andre
Fjerde kvartal 2015	79,6 %	18,7 %	1,2 %	0,5 %
Første kvartal 2016	83,5 %	15,4 %	0,8 %	0,4 %
Andre kvartal 2016	87,6 %	11,7 %	0,4 %	0,3 %
Tredje kvartal 2016	86,8 %	12,5 %	0,3 %	0,4 %

Datamaskinenes utvikling

ligningen for det norske tolk.

	EMMA (IBM 650), 1958	HP 255 G5*, 2017
Kostnad	Leie per år (ca. 2012-kr): 4 000 000 + installasjon (ca. 2012-kr): 1 600 000	Kr 2689
Minne	2000 tisifrede desimaltall, tilsvarer ca. 8,5 KB RAM. Data ble matet inn i maskinen via hullkort, og resulta- tene av utregningene ble også presen- tert på hullkort.	4 GB RAM, 500 GB HDD
Prosessering	1000 addisjoner eller 60 multiplika- sjoner per sekund	1,8 GHz per sekund, noe som til- svarer opp mot en milliard oppgaver (som for eksempel utregninger) per sekund.
Vekt	Ca. 2800 kilo**	3 kilo

<https://www.komplett.no/product/897850/pc-nettbrett/pc-baerbar-laptop/alle-pc-er/hp-255-156-hd#>
<http://www.columbia.edu/cu/computinghistory/650.html>

Digital informasjon

- Digital informasjon er **representert** som **bits** på et digitalt lagringsmedium.
- En datamaskin kan **prosessere** bits slik at informasjonen kan bli presentert i lesbar form på en skjerm.

Digital representasjon

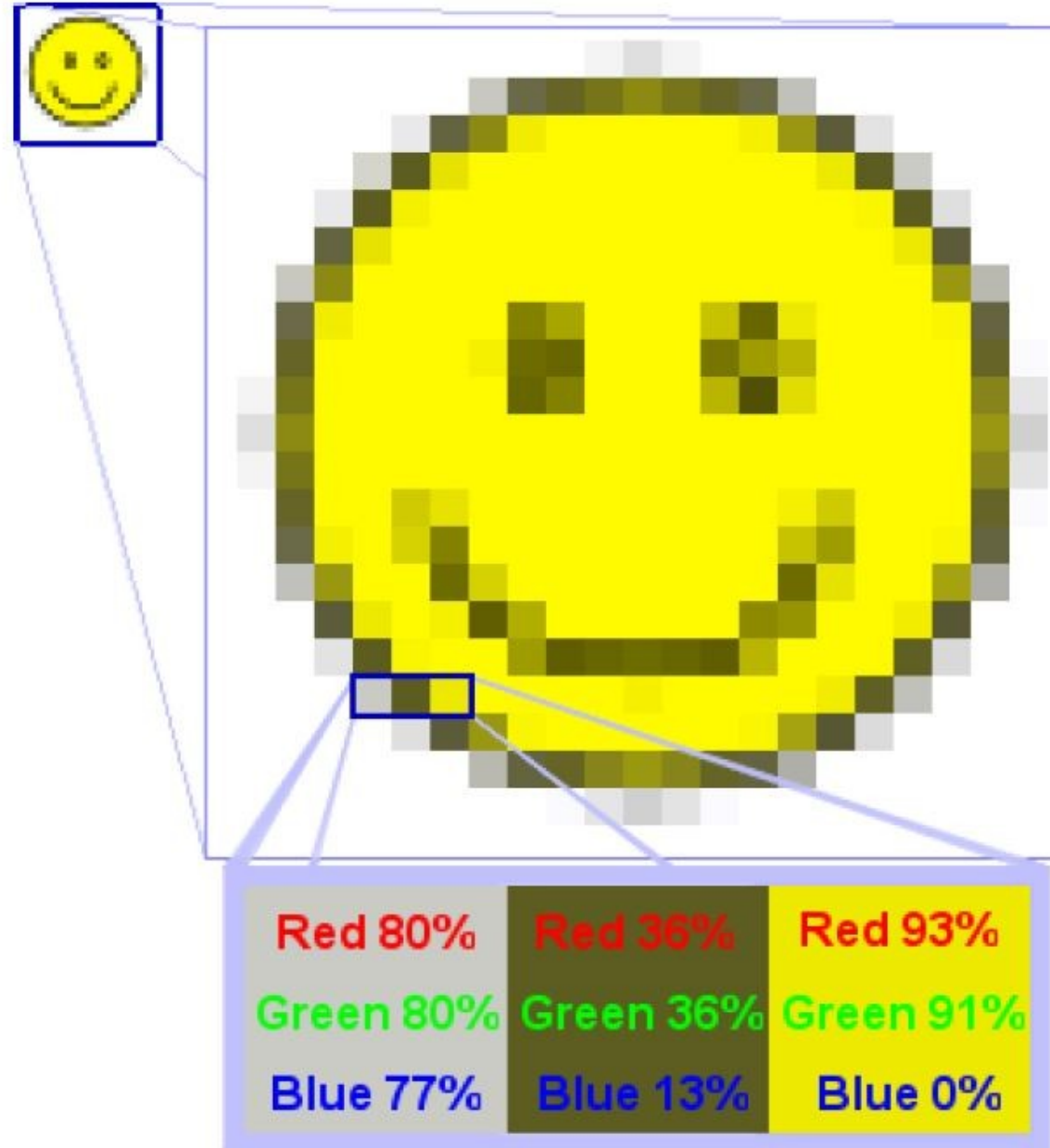
- 95% av all **ny** informasjon er digital.
- 95% av all informasjon er **analog**.
- Analog informasjon er **kontinuerlig**.
- Digital informasjon er oppdelt i bits og er **diskontinuerlig**.
- Oppdelingen kalles for **diskretisering**.

Digital representasjon av bevegelser

Punktgrafikk

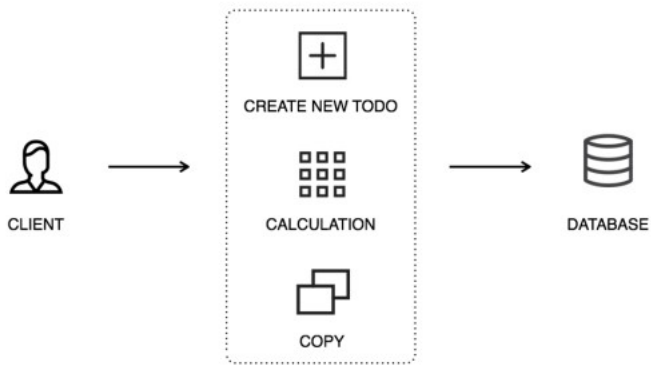

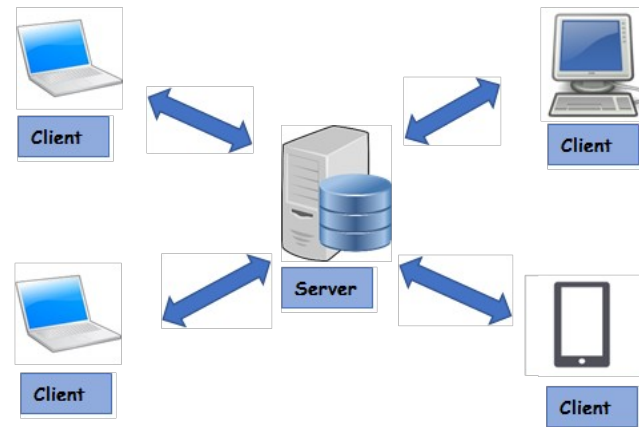
Kapittel 6 - Applikasjonsarkitektur og databaser

Arkitektur

The Monolithic Architecture

All services combined into one build, written in the same language and application framework

Brukergrensesnitt:
Webklient

Forretningslogikk:
Server med WP
MU og Buddypress

Database

Brukergrensesnitt

8 Prinsipper

- Konsistens
- Snarveier
- Informativ tilbakemelding
- Avslutning
- Enkel feilbehandling
- Angring
- Kontroll
- Unngå belastning av brukerens korttidsminne

Databaser og DBMS

Codd 1970:

Fremtidige brukere av datamaskiner må skånes for å vite hvordan data er organisert internt i en datamaskin.

DBMS, DDL og DML

- DataBase Management System – DBMS
  - MS Access, DB2, MySQL, Oracle
- Data Definition Language – DDL
  - SQL
  - XML Schema
- Data Manipulation Language
  - SQL
  - PL/SQL
  - SQL_PL

What Is a Relational Database?

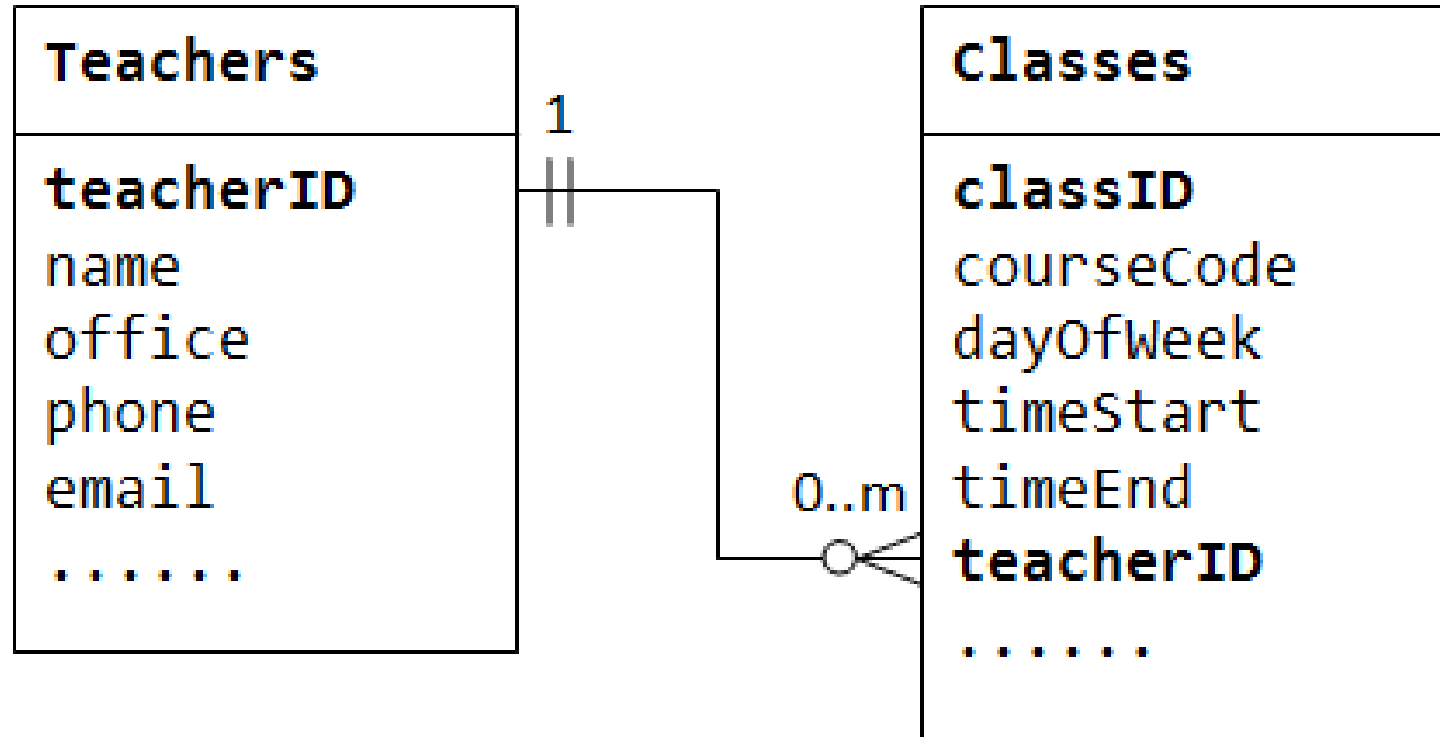
- Relational database management systems (RDBMS) achieve vast improvements in efficiency and data accuracy by linking each such field to a separate table which describes that kind of entity:

First name	Last name	Employee ID	Department ID	etc.
Annie	Oakley	340955	6	etc.
Noam	Chomsky	409102	9	etc.
Marvin	Hagler	268003	6	etc.
William	Cody	550254	9	etc.
Walt	Disney	027851	6	etc.

Department ID	Department name	Department VP emp ID	etc.
6	Collections	711203	etc.
9	Graphic Arts	488030	etc.

Relasjonsdatabase

Ikke normalisert tabell

Tabell: Kunder	
Navn	Adresse
Per Gullanger	Fjellet 12, 5195 Hjelmås

1 Normalform

- 1 verdi i hvert felt
- Primærnøkkel

Tabell: Kunder					
<u>Kundenummer</u>	Etternavn	Fornavn	Adresse	Postnummer	Poststed
5164	Gullanger	Per	Fjellet 12	5195	Hjelmås

2 normalform

- 1NF oppfylt
- Alle data er direkte avhengig av primærnøkkelen

Tabell: Kunder							
<u>Kunde- nummer</u>	<u>Firma- kode</u>	Firma	Etternavn	Fornavn	Adresse	Postnummer	Poststed
5164	81	Leknes skule	Gullanger	Per	Fjellet 12	5195	Hjelmås

Tabell: Kunder					
<u>Kundenummer</u>	Etternavn	Fornavn	Adresse	Postnummer	Poststed
5164	Gullanger	Per	Fjellet 12	5195	Hjelmås

3 normalform

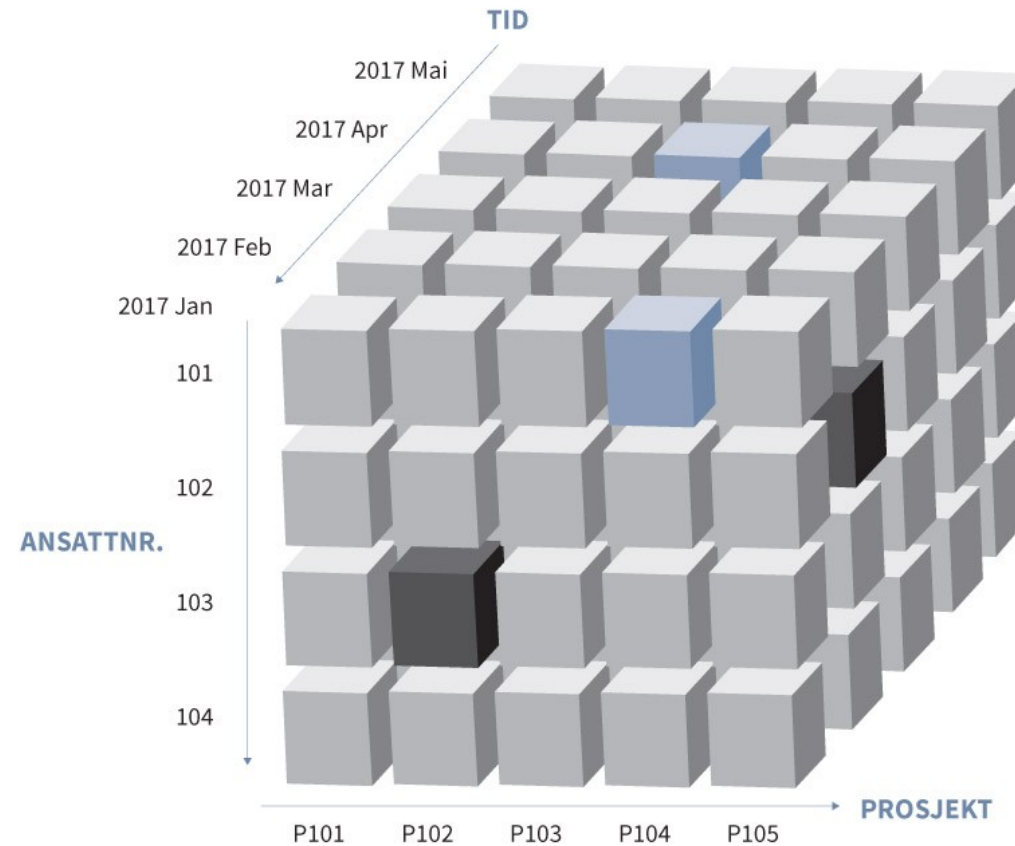
Tabell: Kunder					
<u>Kundenummer</u>	Etternavn	Fornavn	Adresse	Postnummer	Poststed
5164	Gullanger	Per	Fjellet 12	5195	Hjelmås

- 2NF oppfylt
- Alle attributter som ikke er nøkler er innbyrdes uavhengige av hverandre

Postnr.	Poststed
5915	Hjelmås
5916	Isdalstø
5917	Rosslund
5918	Frekhaug
...	...

OLAP og datavarehus

- Analyseverktøy (BI)
- Denormaliserte data
- Flere dimensjoner
- Store datamengder
- Ressurskrevende

Fredag kl 12:15-14:00

Decision-Support Systems - Gjesteforelesning

Takk for i dag!

